

[Hans Nielsen.]

danske Rigsdag, er i Virkeligheden det Grundlag, hvorpaa Loven af 1928 blev til, og paa den Maade lykkedes det at redde Banken og redde meget store Interesser for den danske Stat og det danske Samfund — den Bank, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller dengang absolut vilde slaa ihjel ved en langsom pinefuld Likvidation. Naar man nu gennemlæser, hvad det ærede Medlem udtalte dengang, maa man sige, at det ærede Medlem har taget saa forfærdelig fejl, at der ikke findes noget Medlem i denne Sal, som i nogen Sag har taget saa grovelig fejl som det ærede Medlem i denne Sag. Det ærede Medlem var jo nemlig af den Opfattelse, at det hele varede ikke ret længe; det ærede Medlem brugte ganske vist ikke saa skrappe Ord, som en konservativ Rigsdagsmand brugte over for en af Landmandsbankens Direktører, da han udtalte: Det er saamænd omtrent lige meget, hvad man laver, for det hele holder ikke til 1932. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller docerede den selv samme Opfattelse dengang.

Men det er jo gaaet ganske anderledes, end det ærede Medlem tænkte sig, da han og nogle faa Venner stemte imod — dengang var det ærede Medlem ikke Partifører, da var han Oprører i sit eget Parti, og sammen med nogle faa andre stemte han mod Lovens Vedtagelse. Jeg har her en Opgørelse over Landmandsbankens Virksomhed fra 1928 til Dato, og det er en særdeles smuk Virksomhed, den har udfoldet. De Røster, der dengang lød om, at Banken ikke kunde beholde sine Laanemidler, er blevet gjort til Skamme. Laanemidlerne, som dengang var godt 400 Mill. Kr., har været helt oppe paa 482 Mill. Kr.; i Øjeblikket er de paa 420 Mill. Kr., men denne Nedgang har aldeles ikke noget med Tilliden til Banken at bestille, det skyldes helt andre Forhold. Bankens Totalbalance er steget fra 606 Mill. Kr. til 615 Mill. Kr. Man har i de forløbne Aar indtjent: i 1928 7,3 Mill., i 1929 7 Mill., i 1930 6,4 Mill., i 1931 7,2 Mill., i 1932 8,8 Mill. og i 1933 9,8 Mill. Kr.; i alt 47 Mill. Kr. er indtjent efter Afholdelse af ordinære Udgifter og Skatter, som har udgjort et Beløb af 2,5 Mill. Kr. Saa mange Penge er der indtjent, og ser man paa, hvorledes disse Penge er blevet fordelt, saa finder man, at der i Dividende til Staten er udbetalt 13,6 Mill. Kr., der er henlagt 10 Mill. Kr. til Reservefonden, man har oprettet en Kursreguleringskonto, som er paa 3,5 Mill. Kr., man har indskudt omtrent 2,3 Mill. Kr. paa en

Pensionskonto, man har haft Raad til at afskrive, hvilket er en meget kraftig Afskrivning, 1,7 Mill. Kr. paa Bankbygningerne, og man har paa Fordringer afskrevet 4,7 Mill. Kr. Denne sidste Post vil jeg nu ikke tage saa alvorligt efter det Kendskab, jeg har til Landmandsbankens hele forsigtige Administration. Der er sikkert en meget stor Part af disse 4,7 Mill. Kr., der er i Behold, saaledes at det er meget betydelige Pengebeløb, der allerede ligger i forskellige Konti i Landmandsbanken ud over, at den har betalt de 13,6 Mill. Kr. i Dividende og skabt en Reservefond paa 10 Millioner, betalt 2,5 Millioner i Skat og i Øjeblikket har i Kassen 1 600 000 Kr., der er hensat til Skat paa indeværende Aar, og yderligere overført næsten 1 Mill. Kr. i ny Regning.

Naar man ser paa hele denne Virksomhed og samtidig erindrer sig, at i disse Aar har Landmandsbankens Afviklingskasse, hvorigennem Staten i 1928 skyldte Landmandsbanken over 100 Mill. Kr., reduceret disse 100 Mill. Kr. til 20 Millioner — og en ret betydelig Del af disse 20 Millioner formener jeg kan afvikles forholdsvis hurtigt —, saa synes jeg, at Den danske Landmandsbank har udfoldet en saare smuk og anerkendelsesværdig Virksomhed. Den har været et værdifuldt Aktiv for den danske Stat, og jeg synes, at vi bør være i allerhøjeste Grad betænkelige ved at afhænde dette Aktiv eller Dele af det. Jeg tror heller ikke, at den store Befolkning vil kunne forstaa, hvorfor vi skal gøre det. Nu har Staten først betalt 40 Millioners Tab paa Landmandsbanken i 1922—23, Staten betalte 136 Millioner i 1928; det er 176 Millioner, der er indbetalt som tabte Penge. Man har yderligere indbetalt 50 Millioners Aktiekapital og givet en Forskrivning paa 34 Millioner paa en Reservefond for Banken. I alt er der fra Statens Side ofret 260 Millioner til Landmandsbanken. Deraf er nu de 10 indtjent, tilbage er der altsaa 250.

Nu kommer Oppositionen og siger, at naar vi kan faa Aktieposten paa de 50 Millioner udryddet, skal vi slaa en Streg over alt det andet og tage Tabet. Vi skal først tage Tabet paa de 176 Millioner, og derefter skal vi efter den Tale, som blev holdt af Handelsministeren, beholde en Risiko paa Forskrivningerne til Reservefonden — en Risiko, som jeg nu ikke anser for at være særlig stor, men en Risiko er det dog, at Staten har denne Garanti løbende. Det forekommer mig, at den store Befolkning ikke vil kunne se det rigtige i en saadan Fremgangsmaade.